

Prædiken til 4. søndag efter trinitatis

Luk. 6, 36-42

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Jesus sagde: »Vær barmhjertige, som jeres fader er barmhjertig. Døm ikke, så skal I ikke selv dømmes; fordøm ikke, så skal I ikke fordømmes. Tilgiv, så skal I få tilgivelse. Giv, så skal der gives jer. Et godt, presset, rystet, topfyldt mål skal man give jer i favnen. For det mål, I måler med, skal I selv få tilmålt med.« Han fortalte dem også en lignelse: »Kan en blind lede en blind? Vil de ikke begge falde i grøften? En discipel står ikke over sin mester; men enhver, der er udlært, skal være som sin mester. Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men lægger ikke mærke til bjælken i dit eget øje? Hvordan kan du sige til din broder: Broder, lad mig tage den splint ud, som er i dit øje! når du ikke ser bjælken i dit eget øje? Hykler, tag først bjælken ud af dit eget øje; så kan du se klart nok til at tage den splint ud, som er i din broders øje.« Lukasevangeliet 6,36-42

Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men lægger ikke mærke til bjælken i dit eget? Der er noget med kendskab i denne tekst. Dette at kunne se sin næste og hurtigt dømme hvad han er for en. Hvem han er, og hvorfor han gør, som han gør. Det menneske, som vi kun har et overfladisk kendskab til, men alligevel kender lidt, det menneske er

ofte meget nemt at beskrive. Chefen på arbejdet. Ham eller hende kender vi ofte kun fra den ene side. Fra arbejdssammenhænge og ofte kun som chef og leder. Der ser vi chefen i ganske få dimensioner og kan i kantinen sammen med de andre hurtigt beskrive og bedømme hans handlinger og holdninger. Denne helt overfladiske kontakt gør det nemt for os at forholde os til det andet menneske på vore helt egen præmisser. De formildende omstændigheder behøver vi ikke at kende og dermed heller ikke at forholde os til.

Prøv at forestille jer den kantine hvor chefens hustru satte sig ned og talte med. Her ville samtalen ændre karakter på stedet. Ikke fordi hun nødvendigvis ville holde mere af chefen end de ansatte, men fordi hun kender chefen på et langt mere nuanceret niveau. Hun kender til hans svagheder, hans baggrund, hans historie og hans motiver for at gøre, som han gør. Alle disse ting behøver den, der kender ham overfladisk, slet ikke at forholde sig til.

Der er altså flere måder at kende et menneske på. Vi kender alle sammen lidt til vores statsminister. På et meget overfladisk niveau, men vores alles statsminister er nem

Redaktion
Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

at udtale sig om. Næsten alle har en holdning til statsministerens person, til bestrielsen af embedet. Til hendes måde at tale på og nogle mener også at kunne bedømme hendes moralske habitus ud fra hendes politiske adfærd og resultater.

Hvis nogen har prøvet - ved en middag eller et andet selskab - at forholde sig til et menneske, som alle har holdninger til, og så bagefter finde ud af at en meget nær slægtning sidder ligeved siden af, så kender man til det voldsomme skift, der sker i alvoren omkring det, der siges. Pludselig er den almindelige overfladiske beskrivelse kommet til kort.

Jeg kender en mand der skulle holde et foredrag om en kendt forfatter. Han havde holdt det nogle gange og var ikke nervøs. Indtil det gik op for ham, at forfatterens datter sad på forreste række og lyttede med.

Jo bedre vi kender et menneske, jo sværere er det at sige noget entydigt om personen. Vi kan altså kort og sikkert beskrive den, vi kender overfladisk, men den som vi har et dybere kendskab til, er langt sværere at sige noget entydigt om. Om det menneske vi kender godt, må vi ofte sige: på den ene side og på den anden side. Det er som om beskrivelsen aldrig bliver færdig, men altid vil stå ufuldendt. Det menneske, som vi elsker, kan slet ikke indfanges af ord. Derfor er navnet godt at bruge. Ellers kunne det slet ikke lade sig gøre at tiltale den anden, som vi kender og elsker. Navnet er en genvej forbi alt det, som folder sig ud i det dybe kendskab.

Derfor er det nemt at dømme den, vi ikke kender, men meget svært at dømme det

menneske som vi kender godt.

Hvis vi udvider spørgsmålet om kendskab til også at gælde os selv, så bliver det helt tydeligt, at bedømmelse bliver noget helt andet. Vores handlinger og gerninger kan vi næsten altid finde en forklaring på. Hvis vi bare kan få tid til at fortælle baggrunden for, at vi gjorde, som vi gjorde, så vil alle forstå. Vi ved, hvad der gik forud, hvad vi tænkte, hvorfor vi mistede besindelsen. Men at beskrive hvem vi er, det er ikke så nemt. Det er en fortælling, der aldrig ender. En beskrivelse som psykologer lever af at folde ud og give form, men som netop altid er en fortælling uden ende - så længe vi lever. Her er den skarpeste kontrast mellem vores forhold til det menneske, vi kender overfladisk, og vores kendskab til os selv. Den anden kan vi beskrive, os selv kan vi næsten ikke beskrive. Den anden kan vi let dømme, os selv kan vi næsten altid frikende.

Så hvorfor ser vi splinten i vores broders øjne, når vi har en bjælke i vores eget øje? Kan vi i virkeligheden slet ikke se, hvem vi selv er? Er det blikket på den anden, der er det rette blik, eller er det vores eget kendskab til os selv, der viser, hvordan virkeligheden ser ud?

Paulus skriver i Første Korintherbrev, at vi, når den tid kommer, skal kendes fuldt ud. Et sted står der, at Gud kender antallet af vores hovedhår. Når Jesus byder os at elske vores næste, så skal vi gøre det på en bestemt måde. Vi skal elske vores næste som os selv.

Det betyder to ting. Gud kender os. Ikke overfladisk og halvt, men dybt og helt. Som sådan er hans blik på os, som hans blik på

hans egen søn. Han er chefens hustru i kantinen, han er forfatterens datter til foredrag. Han er den ven, der kender os så godt, at intet er skjult. Det er med det kendskab, vi sendes ud i verden fra dåben. Og det er med det kendskab, opstandelsens nyhed rammer os alle hver dag og den sidste dag. Der er altså her tale om det helt dybe og gennemtrængende kendskab, der ser alt og tilgiver alt uden forbehold.

Så hvad skal vi gøre, når vi ser splinten i vores nabos og brors øje? Så må vi se ham, som Gud ser ham, og som Gud ser os. Med den kærlighed og det blik som vi også kender os selv med. Det som kan finde forklaringer, tilgivelse og årsager. Også hvor der ikke er nogen.

Udgangspunktet må være troen. Troen på Guds dybe kendskab til os der er svøbt i kærlighed. At vi altså tør se os selv og elske os selv på trods af det, vi ser. At vi tør se os selv også med Guds øjne. Vide at han er vores hustru i kantinen, vores datter til foredraget. Vores nabo og vores far.

Johannes Gregers Jensen
Rønne

Salmer:
752, 4, 302, 15, 192 v. 7 og 9, 29